



# ZorgSpectrum

Behandeling &  
expertise

ZorgSpectrum

samen meer mogelijk

**Frederik Jan Bruijtel**

GZ-psycholoog c.i., Behandeling & expertise

8 februari 2021

# Veranderingen in het leven door dementie

Webinarserie: Dementie en kwaliteit van leven



Frederik Jan Bruijtel  
GZ-psycholoog c.i., Behandeling & expertise  
8 februari 2021

# Voorstellen:

- **Frederik Jan Bruijel**
- **GZ-psycholoog, crisis interventionist, Wzd-functionaris, docent en supervisor**
- **Sinds 1993 werkzaam in de ouderenzorg**
- **Sinds 2007 werkzaam bij ZorgSpectrum**
- **Klinische- en Sociale psychologie R.U.U.**

# Inhoud:

- **Wat is dementie?**
  - Het syndroom
  - De werkbank
  - Het Whiteboard
  - De bibliotheek
  - De directeur van de gedragsfabriek
- **Wat gebeurt er als je dementie krijgt?**
  - De angst en onzekerheid
  - Veranderende behoeftes, veranderende verhoudingen
  - De “Klos”-partner of “Klos”-dochter
- **Vragen?**

# Webinar:

- Deze webinar wordt opgenomen
- Stel vragen, tussen door, via de chat
- Aan het einde ruimte voor mondelingen vragen, de opname wordt dan gestopt

# Wat is dementie?



# Wat is dementie: syndroom

- **Aantasting van de hersenen**
- **Progressief**
- **Meer dan 150 verschillende ziektes**
- **Aantasting van het geheugen**
- **Aantasting van anderen hersenfuncties**
- **Verlies van het vermogen zich aan te passen**
- **Verlies van zelfredzaamheid**

# Het geheugen: de Werkbank





# Het geheugen: de Werkbank

- **Werkgeheugen**
- **Beperkte opslag**
- **Wordt steeds minder**
- **Nodig voor: weten nu**
- **Nodig voor: opslaan**
- **Nodig voor: opzoeken**
- **Nodig voor: herinneren**
- **Geen opslag - geen herinnering**
- **Wat je niet onthoudt kunnen je niet vergeten**

# Het geheugen: Het Whiteboard



# Het geheugen: Het Whiteboard

- Korte termijn geheugen
- Voor het dagelijks gebruik
- Niet voor de eeuwigheid
- Voor de oriëntatie
- Niet voor het leren
- Gevuld vanaf de werkbank
- Geeft houvast
- Voor de dagelijkse aanpassingen

# Het geheugen: de bibliotheek



# Het geheugen: de Bibliotheek

- Lange termijn geheugen
- Alles wat je ooit geleerd hebt
- Bevat ook allerlei vraagstukken
- Alles over jezelf: je identiteit
- Eerst zoeken, dan gebruiken
- Vele zoek mogelijkheden
- Gaat uiteindelijk ook verloren

# De directeur van de gedragsfabriek



# De directeur van de gedragsfabriek

- **Executieve functies**
- **Meest complexe hersenfunctie**
- **Het regelen van het gedrag, het aansturen van alle andere kennis en vaardigheden**
- **Starten, stoppen, plannen, prioriteren, vergelijken evalueren, aanpassen**
- **Hoe complexer hoe eerder stuk**
- **Kenmerkt de persoon**

# Wat gebeurt er als je dementie krijgt?

- **Langzaam sluipend begin**
- **Eerst niet opgemerkt**
- **Nog geen diagnose**
- **Versluierd door de ouderdom**
- **Wie merkt het eerder op?**
- **Je bent wie je je herinnert**
- **Niet meer leren van je fouten**



# De angst en onzekerheid

- **Twijfel aan jezelf**
- **Niet weten wat er aan de hand is**
- **Verwijten van anderen**
- **Onbegrip van anderen**
- **Schaamte**
- **Omgaan met bepaald door je persoonlijkheid**
- **Maatschappelijke onbegrip**

# Veranderende behoeftes, veranderende verhoudingen

- De persoon met: meer behoefte aan bevestiging, erkenning, het oude aanzien, nabijheid, geruststelling, veiligheid.
- De partner met: neemt meer en meer over. Wil erkenning hiervoor. Neemt meer verantwoordelijkheid, onzeker, wil handelen.
- De persoon met: ziet niet wat er wel gedaan is, wat er nodig is, steeds minder inzicht in ziekte.
- De partner met: werkt steeds harder, ten kosten van sociale contacten, wil erkenning, plaats vervangende schaamte, verliest grenzen, maatschappelijk appel.

# De “Klos”-partner of “Klos”-dochter

- **Verantwoordelijk voor de dagelijkse zorg**
- **Zorgt dat het goed gaat**
- **Vaak ten koste van andere contacten**
- **Komt alleen te staan**
- **Ziet als eerste de grenzen wat kan**
- **Wordt de klokkenluider**
- **De broer uit Groningen**

# Vragen?



# Bedankt voor de aandacht

